

Gemeente Nuth

Realisatie Tenniscomplex
Hulsberg – Notitie 'Aanvulling op
Verkennd flora- en faunaonderzoek'

Rapportnummer R201627-B
17 februari 2017
Status rapport: definitief

Auteur:
Ir. F. Fahner

1. Inleiding

Aanleiding

De Gemeente Nuth is voornemens ter plaatse van het bestaande sportcomplex te Hulsberg, aan de Sportparklaan, een tenniscomplex te realiseren. Bestaande tennisbanen zullen worden vernieuwd en ook zullen nieuwe velden worden aangelegd. In verband met de daarvoor te doorlopen planologische procedures is september 2016 door buro Kragten een verkennend flora- en faunaonderzoek uitgevoerd¹, hierna genoemd ‘het rapport’. Aangezien er als gevolg van de ingreep een aantasting plaatsvindt, alsmede verstoring van het (preferente) leefgebied van de das met mogelijke negatieve gevolgen voor de vaste rust- en verblijfplaats van de das, wordt momenteel een aanvraag voorbereid van de bepalingen dienaangaande in de Wet natuurbescherming (Wnb). Ter onderbouwing van de aanvraag is een Activiteitenplan (rapport R201627-A) opgesteld. Een concept-versie hiervan is op 26-01-2017 besproken met de Provincie Limburg. Tijdens dit overleg² is door de Provincie aangegeven dat er onvoldoende informatie is over effecten op vleermuizen, gelet op de wijziging in de voorgenomen inrichting ten opzichte van die in de verkennende flora- en faunastudie. Verder heeft de Provincie gevraagd om een actualisatie van de natuurtoets aan de hand van de verbodsbepalingen van de Wnb en de beschermde soorten die zijn beschermd in de Wnb.

In het rapport wordt de verwachting uitgesproken dat er als gevolg van de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen zullen optreden. Ook zou er geen sprake zijn van vaste vliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied voor vleermuizen binnen het plangebied. Het betreft hier een inschatting van de effecten, aangezien er geen veldonderzoek naar het voorkomen van vleermuizen is uitgevoerd en er dus ook geen onderzoek is gedaan naar de aanwezige functies voor vleermuizen. In het rapport wordt uitgegaan van een eerdere variant voor de inrichting (zie pag. 5 in het rapport) waarbij groenstroken en bosschages binnen het plangebied zo goed als onaangetaast blijven. Aangezien er inmiddels een andere variant voorligt, waarbij in het oosten een nieuw tennisveld wordt aangelegd, kan een negatief effect op het leefgebied van vleermuizen niet zonder meer worden uitgesloten. Ook voor andere beschermde soorten moet worden nagegaan of de gewijzigde inrichting eventueel negatieve gevolgen heeft.

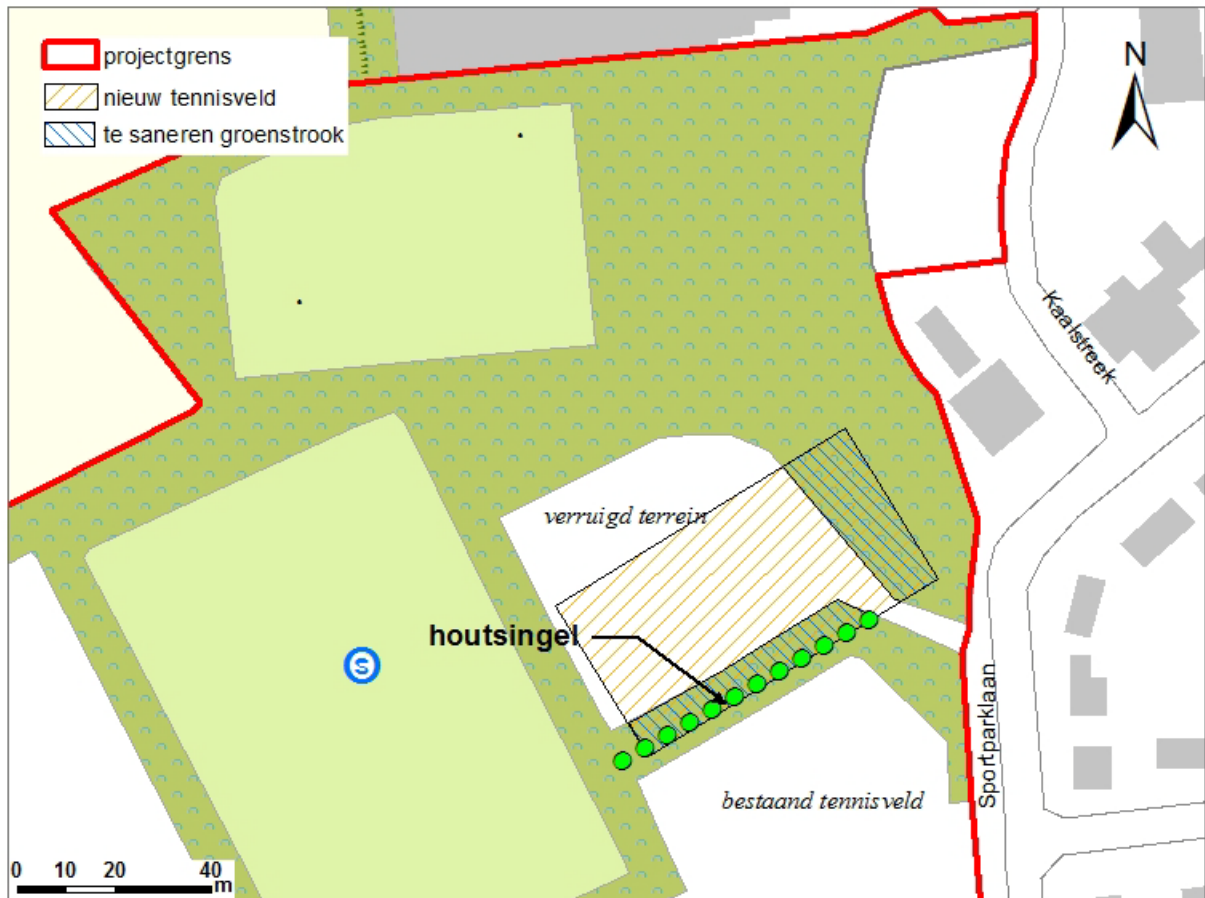
Wijziging in de inrichting

De gewijzigde inrichting betreft met name de aanleg van een nieuw tennisveld direct aansluitend aan het bestaande veld in het zuidoosten, zie onderstaande

¹ Janssen, R. 2016. *BP Sportpark Hulsberg. Verkennend flora- en faunaonderzoek*. Rapp. NUT121-FF-Def01, d.d. 19-09-2016, i.o.v. Gemeente Nuth. Buro Kragten, Herten.

² waarvan door de Provincie (K. van Steenwijk-Bolle) een besprekingsverslag is opgesteld

figuur. Dit nieuwe tennisveld zal worden aangelegd in het verruigde terrein. Tussen het bestaande en het nieuwe tennisveld ligt een groenstrook van ruim 10 m breed, met daarin een houtsingel. Het nieuwe tennisblok overlapt deels met deze groenstrook. Ook overlapt het nieuwe tennisblok met een kleine strook bos aan de noordoostzijde.

Figuur 1: Ligging voorgenomen nieuw tennisveld en te saneren groenstrook

2. Resultaten aanvullend onderzoek

Methodiek

Voor het aanvullend onderzoek naar vleermuizen en andere beschermde soorten is een veldbezoek gebracht aan het gebied op 07-02-2017. Het betreft derhalve een bezoek buiten het geschikte inventarisatieseizoen voor vleermuizen, althans waar het gaat om het vaststellen van foerageergebied en vliegroutes. Daarom is ook aan de hand van kaartmateriaal, met name de Topgrafische kaart, getracht inzicht te verkrijgen in het mogelijke netwerk van elementen die vleermuizen binnen hun leefgebied gebruiken. Tijdens het veldbezoek is ook gelet op het eventueel voorkomen van holtes in bomen. Overigens is in het rapport al opgemerkt dat

bomen met geschikte holtes voor vleermuizen niet zijn aangetroffen in het plangebied (pag. 16).

Resultaten veldbezoek

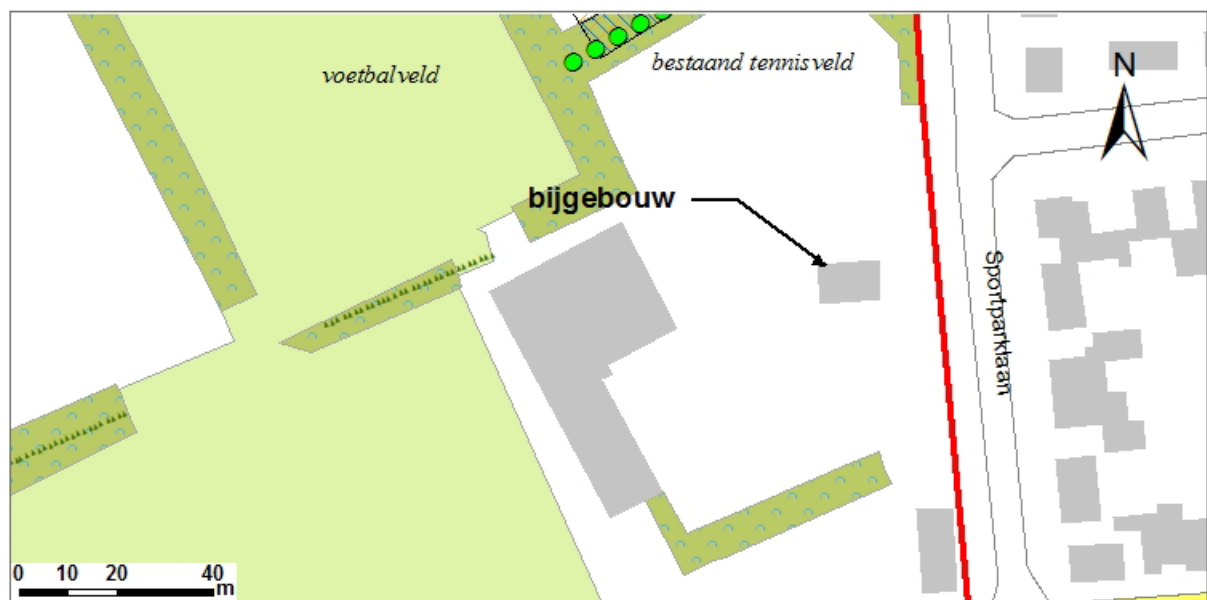
Langs de tennisbaan ligt een groenstrook, welke overgaat in een geaccidenteerd terrein, dat sterk verruigd is, zie foto 2 (pag. 5). In de groenstrook bevindt zich een houtsingel met circa 15 bomen (zomereik) in een rij met in het midden een onderbreking, vergelijk foto 1 hieronder. Er is nauwelijks sprake van ondergroei, wel is er opslag van bomen, waaronder berk. De bomen zijn 10 à 15 m hoog. Er zijn geen holtes of spleten in de bomen aangetroffen, wel een enkel oud nest, mogelijk van houtduif. Nesten van eekhoorns zijn niet aangetroffen. In de groenstrook aan de noordoostzijde, dat deel uitmaakt van het bosgebied in het noordoosten van het projectgebied, is alleen sprake van enkele dunne bomen.

Foto 1: Houtsingel langs tennisbaan

Foto 2: Overzicht van ruigte/crossbaan, met uitzicht op houtsingel in fig. 1

Figuur 2: Locatie bijgebouw met potentiële verblijfplaats voor vleermuizen en steenmarter

Vleermuisnetwerk

Veel vleermuissoorten maken gebruik van vaste vliegroutes tussen de (zomer)verblijfplaats en het foerageergebied, zeker de relatief laag vliegende soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Beide genoemde soorten zijn algemeen voorkomende soorten in Nederland, mogen dus ook ter plaatse verwacht worden en hebben meestal verblijfplaatsen in gebouwen (huizen). Het projectgebied ligt aan de rand van de woonkern Hulsberg en door de aanwezigheid van bosschages is het gebied geschikt als foerageergebied. De afstand tot de bebouwing is kort (zie fig. 1), ook is het bijgebouw van de tennisvereniging (zie fig. 2) in het rapport aangemerkt als mogelijke kraam-, zomer- of paarverblijf.

De aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen binnen het projectgebied en in de directe omgeving ervan, alsmede de geschiktheid van het projectgebied als foerageerbiotoop voor vleermuizen, leidt tot de conclusie dat groenstroken en bosranden binnen het plangebied mogelijk fungeren als vlieg- of verbindingroute voor vleermuizen. Wanneer groenstroken worden weggenomen of aangetast, moet eerst nader onderzoek worden gedaan naar de functionaliteit ervan. Wel kan gesteld worden dat er meerdere (mogelijke) vliegroutes voor vleermuizen aanwezig zijn binnen het projectgebied, zodat het verwijderen of aantasten van de onderhavige groenstroken niet tot een wezenlijke aantasting van het vleermuisnetwerk zal leiden, gelet op de mogelijke alternatieve routes waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken.

3. Actualisatie natuurtoets

De natuurtoets moet worden geactualiseerd aan de hand van de verbodsbepalingen van de Wnb en de soorten die zijn beschermd in de Wnb, aangezien de Flora- en faunawet (Ffw), die ten tijde van het opstellen van het rapport nog van kracht was, vervallen is. Hieronder wordt voor iedere categorie soorten en in dezelfde volgorde als behandeld in het rapport, nagegaan welke effecten optreden (gelet op de nieuw voorgestelde inrichtingsvariant) en welke vervolgstappen nodig zijn, gelet op de nieuwe beschermingsregimes.

Planten

In het rapport wordt geconcludeerd dat de beschermde planten die in de omgeving voorkomen (zie tabel 1 op pag. 13) niet binnen het projectgebied te verwachten zijn. Een uitzondering wordt gemaakt voor de grote keverorchis. Deze soort was onder het regime van de oude Ffw beschermd, maar is niet meer beschermd onder de Wnb. Ten aanzien van de nieuw beschermde soort grote leeuwenklauw (eveneens genoemd in de tabel op pag. 13) kan worden uitgesloten dat deze soort in het projectgebied voorkomt, aangezien deze soort in bermen, akkers of waterkanten aangetroffen wordt, typen biotopen die hier niet voorkomen. Ook in

de te verwijderen c.q. aan te tasten groenstroken kan het voorkomen van deze soort dus worden uitgesloten, zodat voor deze soort of andere beschermde planten geen vervolgstappen nodig zijn.

Algemeen beschermde diersoorten

Van de algemeen beschermde diersoorten (onder het regime van de Ffw de zogenaamde tabel 1-soorten) worden binnen het projectgebied de volgende soorten verwacht: bruine kikker, konijn, gewone pad en mol. Men zou hier nog muizensoorten aan toe kunnen voegen als bosmuis en veldmuis. Van al deze soorten geldt dat deze op de Vrijstellingslijst beschermde diersoorten staan van de Provincie Limburg (zie bijlage III bij paragraaf 3.8 Omgevingsverordening Limburg 2014). Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen in het kader van ruimtelijke inrichting. Voor deze soorten zijn evenmin vervolgstappen nodig in het kader van de nieuwe Wnb, afgezien van het in acht nemen van de zorgplicht (art. 3.31).

Vogels

Van de soorten met een (voorheen) jaarrond beschermd nest wordt in het rapport alleen de buizerd genoemd als mogelijk voorkomend binnen het projectgebied, maar actuele nesten werden niet aangetroffen. Of de betreffende nesten ook onder het regime van de Wnb jaarrond beschermd blijven, is nog niet geheel duidelijk. Voor de merel en houtduif, waarvan wel nesten binnen het projectgebied worden verwacht, geldt dat de nesten tijdens het broedseizoen niet verstoord of vernietigd mogen worden. Dit is conform de bepalingen in de Vogelrichtlijn, die in de Wnb zijn overgenomen, op gelijke wijze als in de Ffw. Het enige verschil betreft artikel 3.1 lid 5 van de Wnb, waarin bepaald wordt dat het verbod tot verstoring van nesten ‘niet van toepassing is, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort’. Ook voor vogels zijn derhalve geen vervolgstappen nodig.

Zoogdieren

Binnen het projectgebied komt de das voor, terwijl de aanwezigheid van eekhoorn, steenmarter en vleermuizen wordt vermoed, hoewel deze soorten niet nader zijn onderzocht.

Vleermuizen. Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn vermeld in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten is geregeld in §3.2 van de Wnb (artikelen 3.5 t/m 3.9). Voor deze soorten is in het onderhavige geval het volgende verbod relevant (art. 3.5 lid 4): ‘Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als

bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen’³. Op gelijke wijze als onder het oude beschermingsregime van de Ffw, mag worden gesteld dat de bescherming ook ziet op het in stand houden van de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaats, dus een indirecte beschadiging door het wegnemen van wezenlijke elementen in het leefgebied van vleermuizen is evenmin toegestaan. Dit betekent dat het wegnemen van geschikte vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen binnen het projectgebied niet is toegestaan, tenzij uit nader onderzoek blijkt dat deze geen essentieel onderdeel uitmaken van het netwerk/leefgebied van vleermuizen. In het onderhavige geval blijft de mogelijke vliegroute van vleermuizen ter plaatse van de houtsingel en oostelijke groenstrook (zie fig. 1) in tact. Ook het bijgebouw van de tennisvereniging (zie fig. 2), in het rapport aangeduid als mogelijke verblijfplaats (kraam-, zomer- of paarverblijf), blijft onaangetast. Er is dus geen ontheffing nodig voor vleermuizen.

Das. Het beschermingsregime voor andere soorten dan vogels en Habitatrichtlijnsoorten is geregeld in §3.3 van de Wnb (artikelen 3.10 en 3.11). Ten aanzien van de vaste rust- en verblijfplaats gelden dezelfde verboden als bij de Habitatrichtlijnsoorten. De das is niet opgenomen op de bovengenoemde Vrijstellingslijst van de provincie Limburg. Er is dus een ontheffing nodig bij ruimtelijke ontwikkelingen, indien het verbod overtreden wordt. In het onderhavige geval kan bij uitvoering van het voornemen aantasting van de ecologische functionaliteit van de burcht niet worden uitgesloten, gelet op de te verwachten toename van activiteiten en het aantal bezoekers op het sportcomplex. Er dienen ter bescherming van de burcht dus mitigerende of compenserende maatregelen te worden genomen, welke aan de hand van een ontheffingsaanvraag door het bevoegd gezag moeten worden getoetst.

Steenmarter. Ook voor de steenmarter geldt hetzelfde beschermingsregime voor de vaste rust- en verblijfplaats als voor de das. De steenmarter is echter wel op de Vrijstellingslijst opgenomen, namelijk voor de periode tussen 15 augustus en 1 maart. Een verblijfplaats van de steenmarter wordt vermoed in het bijgebouw van de tennisvereniging. Dit bijgebouw blijft in tact. Er zijn derhalve geen effecten op de steenmarter te verwachten en vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

Eekhoorn. Ook de eekhoorn is op de Vrijstellingslijst opgenomen, namelijk voor de periodes maart-april en juli tot en met november. Er worden geen bomen gekapt of aangetast waarin zich nesten van eekhoorns bevinden. Voor de eekhoorn is, net als voor de steenmarter, geen ontheffing nodig.

³ Verstoring van de verblijfplaats wordt niet meer genoemd, zoals in art. 11 van de Ffw